

2011. 01. 25.

A DÉLMAGYARORSZÁG/DELVI LÁG MELLÉKLETE

» NAPRÓL NAPRA MINDIG MÁS

napraforgó

A demokrácia olyan, mint az angol fű

A Kossuth-díjas színész, rendező **Husztai Péter** száz főszerepet játszott pályája során, volt Hamlet, Lear király, II. Lajos, Peer Gynt. Az ember tragédiájában Ádám, Lucifer és az Úr. Akkor sikerült jól megoldania egy szerepet, ha saját magát, az érzelmeit is beleadta a karakterbe. Egyetemi tanárként hiszi, hogy lehet és kell is konzervatív értékekre nevelni a mai színésznemzedéket.

Piros Ildikó és Husztai Péter

HUSZTI PÉTER: ADDIG SZABAD TANÍTANI, AMÍG NEM KELL RENDEZNI AZ ARCOMAT, MIELŐTT BELÉPEK A TEREMBE.

SZÍNHÉZET

KANCSER TÍMEA

– Mely értékek a legfontosabbak a színész számára?

– A hit és az őszinteség. Hinnünk kell önmagunkban, egymásban, és abban, amit csinálunk. Ha jobban belegondolunk, a hétköznapiakban, a családban, a gyerekevelésben és a házasságban is ez a legfontosabb. Fennkelően hangzik, de aki ismer, az tudja, hogy ilyen vagyok.

– Miért választotta a színészmesterséget?

– Szegény anyukámmal sokat beszélgettünk erről, hiszen a családban korábban senki nem volt színész. Gyermekkoromban egy nagy ruhásszekrényben kezdtem a „színházat”: a nagymama kalapjába és pokrócaiba bugyoláltuk magunkat. Később a budapesti Rákóczi-gimnáziumban tanultam, ahol a magyartanárom, Bodolai Géza volt a „játszó társam”, előadtuk a Bánk bánt az egész iskola előtt. A tanár úr rám osztotta a főszerepeket, ő meg Tiborcot alakította. Ha jobban belegondol, ez igen nagy dolog. Mármost hogy egy tanár kiálljon a diákjai elé, hiszen náluk nincs „kegyetlenebb” közönség.

– És közel negyven éve a katedrán áll.

– A tanítás összetett dolog, elsősorban mesterséget tanítok, de legalább ugyanannyi az emberi tényező. ha nem is a katedráról előadva, de a beszélgetésekbe rejtve. Ilyen sok évig nap mint nap bejárni

az egyetemre, sikerek, bukások, családi gondok és betegségek után – az életem egy nyitott könyv. Az számít, hogy tudjon az ember a döntéseivel példát mutatni. És nem az, hogy esetleg látják keserűnek, rosszkedvűnek. Amikor Várkonyi Zoltán meghívott a főiskolára tanársággednek, pont ettől tartottam. Féltém, hogy az, amit kiadhatok magamból a színpadon, az a sok érzelem majd más értelmet nyer a katedrán. Igazam lett, de nem bánom. Ma már azt vallom: addig szabad tanítani, amíg nem kell „rendezni” az arcomat, mielőtt

» A kilencvenes évek elején mindenki – köztük én is – várta a nagy változásokat, a szabadságot. De most azt látom, hogy éppen a szabadság vet fel elemi problémákat.

Husztai Péter

belépek a terembe. Azért nem lehet másképpen viselkedni, mert tanár, rektor vagy éppen egy Kossuth-díjas színész vagy. Mert az csak egy állapot, egy megbízgatás.

– Lehet konzervatív értékekre nevelni a mai színészemzedéket?

– Nem tudok, és nem is akarok más tanítani, mint értéket. Látok kollégákat, akik merőben eltemek a klasszikus módszerektől. Érdekes, amit csinálnak, és a növekedés is hasznát veszik, de én azt vallom, hogy nekünk az alapokat kell tanítani, amiből később bármi lehet...

– Lesznek még Besenyei Ferenc, Tolnay Klári és Psota Irének?

– Reménykedem, hogy visz-

szakapja régi szerepét, kötelességét a színház. Ma sokkal nehezebb színésznek, továbbmegyek, fiatalnak lenni. A demokrácia olyan, mint az angol fű: több száz évig kell nevelgetni, hogy kiforjra magát.

– Ha már a szabadságot említette, míg régen az volt a legideálisabb, ha 30–40 évig egy társulathoz tartozott egy színész, ma egyre többen szabadúszók.

– Kurzusokat vezetek az Egyesült Államokban, ott meghallgatásokra járnak a színészek. Így látom, hogy nincs kiút. Amikor mi voltunk fiatalok, akkor is számított a pénz, de nem ennyire – talán ez is az oka. De a társulatokban annak idején is voltak keserű emberek, olyan kollégák, akik nem

örültek, amikor meglátták a próbatáblán, hogy hírnököt vagy ajtonállót fognak játszani az adott darabban, és akkor is voltak vezető színészek.

– Ön az volt, a Madáchban még mindig szerepel a neve a társulat tagjai között.

– Tudom. Még az egykori öltözőmön is kint van a nevem. A műszakos kollégák a mai napig melegszívűen fogadnak. Azok, akik ott maradtak, nagyon hiányoznak. De többen velünk tartottak a soproni Petőfi Színházba. Nincs bennem keserűség az elmúlt negyven évvel kapcsolatban. Akkor azonosultam valamivel – egy klasszikusoktól vittünk színpadra -, és annak

már vége. Ez a színház már nem az, amiben én játszottam, csak az épület ugyanaz.

– Fia, Husztai Gergety az Ulpius-ház irodalmi vezetőjeként szerkesztette a Kik vagytok, hé! című legutóbbi kötetét. Ritka, hogy egy apa nemcsak meghallgassa a gyereket, hallgat is rá.

– Jól tudunk együtt dolgozni, és a jó apa-fia kapcsolat baráti érzelmelek is gazdagabb lett. Sokszor kemény tanácsokat adott, és én betartottam azokat, sokat segített. Különleges hónapok voltak ezek... Gyerekkorában látta, hogy a feleségemmel miként gyötörtünk, tanultuk a szerepeinket. Sokszor nyaralni is magunkkal vittük az ősi színpad darabjait. A famat mindig is foglalkoztatta, hogyan bújtak a szerepek a bőrömbbe, a könyv örléte is az övé volt.

– Piros Ildikó színésznő 36 éve a felesége, 40 éve ismerik egymást. Azt szokták mondani, a színházi évek duplán számítanak.

– Nem tudok titkokat mesélni, de soha nem vittük haza a munkát. Amikor hazafértünk, a gyereket nem érdekelte, mekkora színészek vagyunk, őt az foglalkoztatta, hogy megy-e a kislvasút vagy sem. Fontos, hogy az embernek legyen a színházon kívül saját élete. Az is biztos, hogy egy házasságot keményen meg kell harcolni, ez nálunk sem volt másképpen.

– Fiatalon így képzelte el a hatvanas éveit?

– El sem tudtam képzelni! Hatvanévesen életem még az embereké. Amikor fordítva a szót, visszaemlékszem mindenre, és azt gondolom, semmit nem csinálnék másképpen.